

Datum
2024-01-31
Ert Datum
2024-01-31

Diarienummer
RUN/240045
Er beteckning
KN2023/04578

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
103 33 STOCKHOLM

Svar på Remiss promemoria Förslag om nya energipolitiska mål

Region Värmland tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen angående förslag på nya mål för energipolitiken.

Energisituationen i Sverige har förändrats under senare år. Från att ha varit mycket stabil har osäkerheten ökat med höga och oförutsägbara elpriser som också påverkar andra energislag, till exempel fjärrvärme och drivmedel. Samtidigt förutspås elförbrukningen stiga kraftigt i takt med elektrifieringen samt genom nya etableringar av elintensiva verksamheter. Region Värmland drar därmed samma slutsats som promemorian att vi måste sätta tydligare mål för att möta samhällets behov och samtidigt säkra god försörjningstrygghet.

63 procent av den mängd el som tillfördes det värmländska elnätet 2020 producerades i länet. Elproduktionen från vattenkraften i Värmland stod för 37 procent av elen. Värmlands vindkraft stod för 12 procent medan solkraften stod för 0,4 procent. Det industriella mottrycket stod för 12 procent och kraftvärmen för 2 procent. 37 procent av elen som tillfördes det värmländska elsystemet producerades utanför länet.

I regionen möter ny etablering av fossilfri kraftproduktion flera utmaningar. Trots stor tillgång på mark är tillståndprocesserna utdragna. Långa ledtider för utbyggnad av de nationella såväl som de regionala och lokala näten, begränsar överföringskapaciteten. Dessutom finns det målkonflikter mellan utbyggnadsplaner, etablering av nya företag och intressen hos lokalbefolkningen som fördröjer beslutsprocesserna.

Elproduktionen byggs inte ut i samma takt som behovet ökar, varför den negativa elbalansen i länet kvarstår. Detta beror på att stamnätet inte kan ta emot mer produktion i dagsläget. Investeringsbehovet för hela infrastrukturen mellan 2021 och 2045 uppgår till cirka 42 miljarder kronor i scenario hög, varav merparten är reinvesteringar. Även för elnätet handlar det främst om reinvesteringar i det befintliga nätet och där främst lokalnätet samt ledningsförnyelser inom transmissionsnätet. Nyinvesteringarna inom

Datum
2024-01-31

Darienummer
RUN/240045

transmissionsnätet som berör Värmland består i huvudsak av systemförstärkningen Karlstadsbenet i NordSyd projektet.

Det är mycket viktigt att dessa investeringar kommer på plats i tid så att nödvändiga investeringar inom industri och övrigt näringsliv kan göras.

Vårt regionala elnätsföretag konstaterade också under hösten 2023 att det kommer behövas ca 4 TWh mer elkraft (78 %) redan 2030 om de utvecklingsplaner som befintliga kunder har ska kunna realiserars. En parallell utredning beställd av Länsstyrelsen har konstaterat ungefär samma behov.

Värmland har stor potential att öka egen produktion om rätt förutsättningar ges. Den ökade elproduktionen i Värmland inom detta tidsspann är främst inom landbaserad vindkraft, men även solkraft. Vi ser dock att det är mycket viktigt att samtliga kraftslag beaktas vilket betyder att all ny vattenkraft och värmekraft som kan möjliggöras är viktiga systemkomponenter. Det är särskilt viktigt att värna den produktionsresurs som vattenkraften både småskalig och i större skala utgör i Värmland.

Region Värmland är i huvudsak positivt inställd till de förslag som promemorian lägger fram.

Region Värmland ser gärna att Svenska Kraftnät får större mandat att både ansvara för utbyggnation av stamnät, samordning av nationell energiplanering samt större möjligheter att på eget initiativ starta utredningar som leder till ökad överföringskapacitet och därmed ökad elproduktion.

I den utvecklade energiplanering som föreslås poängteras den regionala nivån. Här föreslår Region Värmland att regionerna får ett större inflytande och ett större uppdrag. Det regionala utvecklingsansvaret ligger på regionerna och investerings- respektive etableringsfunktioner finns tätt knutna till regionerna. Det är genom kunskap om hur länet kan och bör utvecklas som energibehovet kan framräknas.

Region Värmland har ansvaret för att utveckla den regional innovationsstrategin för Smart Specialisering vilken också ger en direkt koppling till de olika prioriterade utvecklingsinriktningarna för Värmland som näringslivet har.

För att underlätta dialogen på regional nivå har Region Värmland därför startat forum (Elkraft Värmland) tillsammans med energiaktörer och Länsstyrelse. Här saknas idag resurser för att arbeta effektivt och Region Värmland i likhet med många andra regioner har därför tvingats söka utvecklingsmedel för att möta detta behov.

Region Värmland vill aktivt arbeta för att underlätta utvecklingen för mer energiproduktion samt ett smartare energisystem och är positiva till att ta på sig ansvar för den regionala dialogen. I det sammanhanget anser Region

Datum
2024-01-31

Diarienummer
RUN/240045

Värmland att en regionalisering av de nationella planeringsmålen kan bli ett bra verktyg för att påskynda en högre utvecklingstakt samt att ge incitament för en bra dialog både regionalt och lokalt men också med de nationella myndigheterna.

Regionala utvecklingsnämnden

Erik Evestam
ordförande

Eleonore Åkerlund
Regional utvecklingsdirektör